

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA PODNEBNE SPREMEMBE

Številka: 092-1/2010/2

Datum: 13. 9. 2010

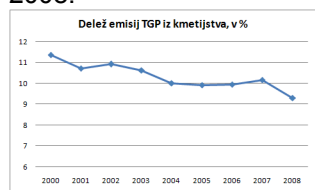
Zadeva: Odgovor na predlog št. 971 iz Predlagam.vladi: Mesna industrija - največja posledica globalnega segrevanja ter lakote na planetu

Na Službi Vlade RS za podnebne spremembe se v veliki meri strinjamo z dejstvi glede živinoreje, ki jih navaja zgoraj navedena pobuda. Po našem poznavanju podatkov sicer na globalni ravni živinoreja prispeva 11 % k globalnim emisijam, kar je nekoliko manj kot promet, katerega delež globalnih emisij toplogrednih plinov je po IPCC 13 % (IPCC). V Sloveniji kot tudi v drugih razvitejših državah pa je situacija drugačna, saj promet prispeva precej več od kmetijstva: v Sloveniji je bil v 2008 delež emisij toplogrednih plinov iz kmetijstva 9 %, delež emisij iz prometa pa 29 %.

Na Službi Vlade RS za podnebne spremembe pripravljamo Podnebno strategijo in Zakon o podnebnih spremembah, katerih cilj je, da bi onesnaževanje s toplogrednimi plini imelo svojo ceno, to pomeni, da bi cena CO₂ in drugih toplogrednih plinov bila vključena v ceno proizvodov, pri proizvodnji katerih ti izpusti nastajajo. Tako bi onesnaževalec plačal za škodo ki jo naredi okolju oz. bi se v večji meri uveljavil princip okoljske politike »onesnaževalec plača«. To pomeni, da bi bilo tudi v ceni mesa upoštevano onesnaževanje s toplogrednimi plini, ki nastaja pri živinoreji. Predlog zakona predvideva tudi uvedbo »ogljčnega odtisa«, s katerim bi se označevali proizvodi. Predlog zakona je na voljo na spletni strani <http://www.slovenija-co2.si/index.php/forum/view-postlist/forum-8-javna-obravnava-osnutka-zakona-o-podnebnih-spremembah/topic-15-vabilo-k-posredovanju-pripomb-na-osnutek-zakona-o-podnebnih-spremembah>. Informacije pa bodo v 14-dneh na voljo tudi na naši spletni strani, ki jo te dni vzpostavljamo.

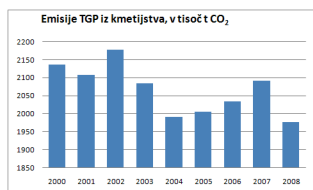
V nadaljevanju je še nekaj informacij o emisijah toplogrednih plinov iz kmetijstva v Sloveniji in o politikah za njihovo zmanjševanje.

Delež toplogrednih plinov iz kmetijstva v Sloveniji počasi pada od 11,3 % v 2000 na 9,3 % v 2008:

Vir: ARSO.

absolutno pa so v 2004-2007 naraščale:

Vir: ARSO.

V kmetijstvu 2/3 emisij toplogrednih plinov nastane iz živinoreje - od tega polovica iz fermentacije prebavil, kar je vezano na število glav živine, in polovica iz živalskih gnojil (večji del skladiščenje gnojil, ostalo zaradi gnojenja s temi gnojili). Potencial zmanjševanja emisij TGP iz kmetijstva je predvsem segmentu ravnanja z gnojem. Zmanjševanje emisij v prvem segmentu – iz fermentacije prebavil, pa je vezno na zmanjševanje obsega živinoreje. Pri tem pa je treba upoštevati, da ima Slovenija visok delež hribovitih in travnatih površin, ki so najprimernejše ravno za živinorejo, še posebej za eko kmetijsko pridelavo. Zmanjšanje živinoreje bi sicer znižalo emisije toplogrednih plinov iz kmetijstva in omogočilo določeno povečanje domače pridelave rastlinskih proizvodov. Vendar na ta način ne bi mogli izkoristiti vseh kmetijskih površin, potrebovali pa bi dodatne investicije in povečan obseg dela na kmetijah. Predvsem pa bi bila taka sprememba odvisna od razvoja povpraševanja po živalskih proizvodih.

Ukrepi v Operativnem programu zmanjševanja emisij iz kmetijstva so:

- Povečanje učinkovitosti reje domačih živali
- Uvajanje anaerobnih digestorjev za proizvodnjo bioplina
- Povečanje obsega pašne reje goved
- Racionalno gnojenje kmetijskih rastlin z dušikom.

Prva dva se intenzivno izvajata:

- v letu 2007 je se raba bioplina iz kmetijstva povečala za 800 %. Seznam bioplinarn, ki so kvalificirani proizvajalci električne energije in so zato upravičeni do podpor pri proizvodnji električne energije, je tem naslovu: <http://www.agencija.si/porocila/RegisterDeklaracij.aspx#technology19>.

- vzpostavljen je sistem za spremljanje učinkovitosti reje mesa in emisij pri reji krav molznic.

V okviru ukrepa Povečanje učinkovitosti reje domačih živali je bil v letu 2009 zagotovljen neprestan dostop do podatkov o emisijah toplogrednih plinov pri prireji mleka. Možnost za dostop do individualnih podatkov za svojo kmetijo je imelo na dan 30.11. 2009 4.715 rejcev molznic, ki so skupaj redili 77,4 % vseh molznic v državi. Rejce v kontroli prireje mleka so poleg tega z rednimi mesečnimi izpisi po pošti in s sumarnimi pregledi seznanjali s podatki o prireji mleka in z nekaterimi informacijami, ki so pomembne za zagotavljanje učinkovite prireje mleka. Naloge je v okviru strokovnih nalog v živinoreji, ki jih financira MKGP, izvedel Kmetijski inštitut Slovenije.

Do konca letošnjega leta naj bi začel delovati tudi modul, ki bo omogočal spletno informiranje rejcev pitovnega goveda o emisijah toplogrednih plinov na ravni posameznih živali in

primerjavo njihovih rezultatov z rezultati drugih rejcev, t.j. s povprečjem na ravni države in po posameznih pasmah goved. V letu 2009 so se začele priprave za vzpostavitev toka podatkov o masi klavnih trupov in klavni kakovosti zaklanih pitancev iz slovenskih klavnic v Centralno podatkovno zbirko GOVEDO, kjer so zbrani drugi potrebni podatki za oceno emisij toplogrednih plinov. (OP-TGP 1).

Jernej STRITIH
DIREKTOR